

2026-04-03

Till: Klimat- och näringslivsdepartementet

Dnr: KN2025/02333

Dagligvaruleverantörernas (DLF) yttrande om ”Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall”

DLF är en branschorganisation för företag som producerar och säljer dagligvaror till Sveriges dagligvarubutiker och restauranger. DLF är delägare i Näringslivets Producentansvar AB.

DLF ställer sig bakom det yttrande som lämnats in av Näringslivets Producentansvar AB, men vill därutöver lämna följande synpunkter och förslag på PM:et.

Trots en kraftig utbyggnad av den fastighetsnära insamlingen (FNI), som ökat förpackningsavgifterna för producenterna med 3-4 miljarder, har inte insamlingsgraden och kvaliteten på det insamlade materialet ökat i paritet. Producenterna, som finansierar systemet, saknar rådighet över hushållsinsamlingen och måste förlita sig på kommunernas insamlingsmonopol samt hushållens vilja och förmåga att källsortera för att nå återvinningsmålen i förpackningsförordningen.

DLF föreslår att kommunerna förbinds att använda miljöstyrande avfallstaxor för att öka hushållens incitament att källsortera sitt avfall i enlighet med hushållens lagstadgade skyldighet. Kostnaden för differentieringen ska inte bäras av producenterna, som saknar rådighet över kommunerna och hushållen.

DLF föreslår att ersättningen för det förpackningsavfall som kommunerna samlar in och överlämnar till producentansvarsorganisationer, differentieras baserat på kvalitet. Producenter ska inte ersätta för annat avfall än det som avses i förpackningsförordningen. En differentierad ersättning baserad på kvalitet stöds av förordningen och leder till renare fraktioner, ökad återvinning och korrekt kostnadsfördelning.

DLF föreslår att Naturvårdsverkets (NVV) roll som tillsynsmyndighet utreds. Trots att NVVs egna analyser visar på att ”friåkarproblematiken” är omfattande, har inte ett enda beslut om sanktionsavgift eller vite fattats sedan NVV utsågs till tillsynsmyndighet 1 januari 2024. Enligt NVVs egna siffror står icke-registrerade producenter för omkring 40 procent av de plastförpackningar som sätts på den svenska marknaden, vilket motsvarar uteblivna förpackningsavgifter på cirka 600 miljoner kronor per år. För att konkurrens ska ske på lika villkor och återvinningen förbättras, är det avgörande att samtliga producenter erlägger korrekta förpackningsavgifter. Enligt DLF bör det utvärderas om funktionen kan upphandlas av privata företag som har erfarenhet och kompetens av att bedriva tillsynsverksamhet.

Jörgen Friman, VD

Dagligvaruleverantörerna, DLF